

TARBIJAVAIKLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-03227
Otsuse kuupäev 04.06.2025
Komisjoni koosseis Meelis Pirn

Tarbija
Kaupleja Green Development OÜ (16832665)

Tarbija nõue Lepingust taganemine. Rahaline nõue.

Resolutsioon:

Tarbija avaldus rahuldada. Kaupleja on kohustatud tagastama tarbijale sõiduki ostuhinna 920,00 eurot ja hüvitama kahju summas 436,50 eurot. Tarbija on kohustatud sõiduki kauplejale tagastama ja andma nõusoleku omaniku kande muutmiseks Transpordiameti poolt peetavas registris.

Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled otsusega ei nõustu, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse. Kaupleja peab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit kirjalikult teavitama otsuse täitmisest 30 päeva jooksul arvates otsuse ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast või samas asjas maakohtusse pöördumisest, lisades ära kirja maakohtule esitatud hagiavaldusest.

Asjaolud:

Tarbija ostis 26.02.2025.a Osta.ee vahendusel kauplejalt sõiduki Volvo V70 2005.a (VIN-kood: YV1JV324961538401 ja riiklik registreerimisnumber 703BAV) hinnaga 920 eurot. Tasus tarbija ostu eest sularahas.

Tarbija avalduse kohaselt pidi oksjon lõppema 25.02.2025.a ja 22.02.2025.a saatis ta SMS-i müügikuulutuse juures olevale numbrile, et auto üle vaadata, kuid talle ei vastatud. Tarbijal oli tehtud Osta.ee keskkonnas automaatpakkumine ja ta ei saanud ka ostust loobuda, sest see oleks olnud Osta.ee tingimustega vastuolus.

26.02.2025.a sai tarbija auto kätte, kuid autoga tal kohapeal aega tutvuda ei olnud ja vormistamine toimus interneti kaudu. Järgmisel päeval ilmnisid erinevad vead (õlileke auto all ja auto defekteerimisel OÜ-s Reverend selgus, et lekib roolilatt, katalüsaator on välja lõigatud, defektsed on ka käigukasti padi, parem esimene rattalaager, vasak rooliots ja esimesed õõtshoovad ning amortide juurest läbiv rooste).

Auto oli läbinud ka ilma katalüsaatorita ja läbi roostetanud amordipüstakuga ülevaatus, mida

tarbija peab samuti kummaliseks. Autot üle andes varjatud vigu ei mainitud. Peale müüki müüja enam tarbija telefonikõnedele ei vastanud.

Tarbija esitas läbi Osta.ee 27.02.2025.a pretensiooni ja tarbija nõudeks oli ostusumma ja poole registreerimistasu tagastamine (218 eur). Müüja nime all Marten55 vastas, et auto oleks pidanud enne ostu üle vaatama. Müüja sõnul ta auto vigadest teadlik ei olnud.

02.03.2025.a kirjutas tarbija kauplejale, et soovib auto tagastada. Auto ostu-müügi vormistamisel selgus, et auto omanikuks on Transpordiameti info kohaselt OÜ Green Development, kuigi tehnilises passis oli eraisiku nimi. Tarbija pidi saatma isikukoodi mingile telefoninumbrile, millelt ei suheldud. Tarbija pöördus 28.02.2025.a ka OÜ Green Development poole ja soovis ostusummat tagasi saada, kes vastas, et nemad annavad ainult laenu auto ostuks ja laenu anti eraisikule. Tarbija sõnul jäeti talle mulje, et müüjaks on eraisik, kuid hiljem selgus, et müüjaks on siiski juriidiline isik OÜ Green Development.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja vastuse kohaselt tegeleb ettevõtte vaid sõidukite ostude finantseerimise ja omanikuvahetuse vormistamisega vastavalt kokkulepitud tingimustele. Sõidukid kantakse kaupleja nimele laenulepingute raames ning kui klient leiab ostja, vormistab OÜ Green Development omanikuvahetuse. Ettevõtte ei tegele enda sõnul otseselt sõidukite müügi ega tehnilise seisukorra kontrollimisega. Seega väidab OÜ Green Development, et nemad ei ole auto müüjaks ja omanikuks olnud.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija poolt komisjonile esitatud tõenditest (väljavõtte Transpordiameti andmebaasist) nähtub, et kõnealuse sõiduki omanik oli enne selle vormistamist tarbija nimele OÜ Green Development. Tõendeid, mille kohaselt oleks sõiduki omanik enne selle vormistamist tarbija nimele olnud keegi kolmas isik (füüsiline isik, nagu väidab OÜ Green Development), komisjonile esitatud ei ole. Kuivõrd müüjaks on juriidiline isik, kes tegutseb eesmärgil, mis on seotud tema majandus- või kutsetegevusega, siis on tegemist kauplejaga tarbijakaitseseaduse § 2 lg 1 p 2 tähenduses ning sama seaduse § 40 lg 3 kohaselt kuulub antud vaidluse lahendamine tarbijavaidluste komisjoni pädevusse.

Pooled sõlmisid müügilepingu. VÕS § 208 lg 1 sätestab müügilepingu poolte peamised kohustused: asja müügilepinguga kohustub müüja andma ostjale üle asja, ostja aga kohustub müüjale tasuma asja ostuhinna rahas ja võtma asja vastu. Käesoleval juhul on tegemist tarbijalemüügiga VÕS § 208 lg 4 tähenduses. VÕS § 7 lg 1 kohaselt loetakse võlasuhte mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks. VÕS § 7 lg kohaselt arvestatakse mõistlikkuse hindamisel võlasuhte olemust ja tehingu eesmärki, vastava tegevus- või kutseala tavasid ja praktikat, samuti muid asjaolusid. VÕS § 76 lg 1 sätestab, et kohustus tuleb täita vastavalt lepingule või seadusele. VÕS § 76 lg 2 kohaselt tuleb kohustuse täitmisel lähtuda hea usu ja mõistlikkuse põhimõttest, võttes arvesse tavasid ja praktikat. VÕS §

100 kohaselt on kohustuse rikkumine võlasuhtest tuleneva kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sealhulgas täitmisega viivitamine.

VÕS § 116 lg 1 sätestab, et lepingupool võib lepingust taganeda, kui teine lepingupool on lepingust tulenevat kohustust oluliselt rikkunud (oluline lepingurikkumine). VÕS § 114 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja anda võlgnikule kohustuse täitmiseks täiendava mõistliku tähtaja. VÕS § 116 lg 4 sätestab, et lepingust taganemine kohustuse täitmiseks käesoleva seaduse §-s 114 nimetatud täiendavat tähtaega andmata ei ole lubatud, kui kohustust rikkunud lepingupool kannaks teise lepingupoole lepingust taganemise korral kohustuse täitmiseks või täitmise ettevalmistamiseks tehtud kulutustega võrreldes ebamõistlikult suurt kahju. Siiski võib lepingust täiendavat tähtaega andmata taganeda, kui rikuti käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 2 nimetatud kohustust või kui teine lepingupool teatab, et ta oma kohustust ei täida.

VÕS § 223 lg 1 kohaselt on ostjal õigus müügilepingust taganeda, kui

1. müüja ei ole asja parandamist või asendamist lõpule viinud, või kui see on asjakohane, ei ole teinud seda vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõike 3 esimesele ja neljandale lausele ning lõike 4 teisele lausele;
2. müüja on keeldunud asja lepingutingimustega vastavusse viimisest vastavalt käesoleva seaduse § 222 lõikele 2¹;
3. mis tahes lepingutingimustele mittevastavus ilmneb hoolimata müüja püüdlusest asi lepingutingimustega vastavusse viia;
4. lepingutingimustele mittevastavus on nii tõsine, et õigustab kohest müügilepingust taganemist, või
5. müüja on teatanud või asjaoludest nähtub selgelt, et ta ei vii asja lepingutingimustega vastavusse mõistliku aja jooksul või tarbijalemüügi korral tarbijale olulist ebamugavust põhjustamata.

Antud juhul soovib tarbija lepingust taganeda ning saada tagasi auto ostmisel tasutud 920 eurot. Samuti soovib tarbija, et kaupleja hüvitaks talle auto omaniku vahetusel tasutud registreerimistasu summas 436,50 eurot. Tarbija on pöördunud müüja poole, müüjal oli võimalus puudused omal kulul kõrvaldada; müüja ignoreeris tarbija pretensioone ja distantseeris ennast müügiprotsessist.

Tarbija ostis kasutatud auto. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. Kasutatud asja ostjal tuleb arvestada, et kasutatud asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimustele mittevastavusi. Sõidukil võivadki mitmed osad vahetamist vajada ja see on sõiduki vanust arvestades mõistlikult usutav.

Riigikohtu lahendis 3-2-1-23-10 on leitud, et VÕS § 217 lg 2 p 6 kohaselt ei vasta asi muu hulgas lepingutingimustele, kui tarbijalemüügi puhul ei ole asi seda liiki asjadele tavaliselt omase kvaliteediga, mida ostja võis mõistlikult eeldada, lähtudes asja olemusest ja arvestades asja müüja, tootja, varasema müüja või muu vahendaja poolt asja teatud omaduste suhtes avalikult tehtud

avaldusi, eelkõige asja reklaamimisel või etikettidel. Kasutatud asjade puhul tuleb arvestada sellega, et asja senisest tavapärasest kasutamisest tingitud kulumine ja sellega kaasnevad puudused, mida sarnastel uutel asjadel ei esine, ei kujuta endast veel lepingutingimuste mittevastavusi. Kauplejal ei ole kohustust muuta sõidukit uueväärseks. (otsuse p.12)

Riigikohtu lahendis 2-21-1758 on leitud, et kasutatud sõidukite võõrandamise puhul ei ole sarnaselt muudele vanadele esemetele õige VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 kohaldamisel lepingutingimuste vastavuse hindamisel lähtuda samalaadsete uute sõidukite omadustest. Lepingutingimuste vastavaks võib osutada ka asi, millel on tuvastatud selle vanusele tavapärase kulumine või vananemine. Seega tuleb müügilepingu eseme lepingutingimuste vastavuse hindamiseks asja omadusi puudutava kokkuleppe puudumisel hinnata, mida võis ostja eseme vanust, kasutusstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata. Kui müügilepingu eseme seisukord on halvem sellest, mida võis ostja eseme vanust, kasutusstarvet ja senist tegelikku kasutust arvestades müügilepingu eseme seisukorra kohta mõistlikult oodata, võib tegemist olla müügilepingu eseme lepingutingimuste mittevastavusega VÕS § 217 lg 2 p 2 ja § 77 lg 1 tähenduses. (otsuse p. 10.2).

Eeltoodud Riigikohtu lahenditele tuginedes jätab komisjon tähelepanuta tarbija etteheited lekkiva roolilati, amortiseerunud käigukasti padja, kulunud rattalaagri jms kohta, sest tegemist on tavapärase amortiseerumisega sedavõrd vana auto puhul. Küll aga peab komisjon varjatud puuduseks, millest müüja oleks pidanud ostjat teavitama ja mis annab ostjale õiguse lepingust taganemiseks, asjaolu, et sõiduki mootorist on välja lõigatud katalüsaator. Seda tehakse reeglina juhul, kui katalüsaator on ummistunud või lakanud korralikult töötamast ja omanik ei soovi teha kulutusi katalüsaatori vahetamiseks. Ilma katalüsaatorita ei tohi Eesti Vabariigis sõiduauto liikluses osaleda. Seega on tegemist väga olulise puudusega ja selle puuduse kõrvaldamise maksumus on auto ostuhinda arvestades väga suur (tarbija poolt esitatud Reverent OÜ defekteerimise akti kohaselt on uue katalüsaatori hind 685 eurot).

Kokkuvõtteks leiab komisjon, et tarbijal on õigus lepingust taganda ning ta on seda kehtivalt teinud. VÕS § 189 lg 1 kohaselt võib lepingust taganemise korral kumbki lepingupool nõuda tema poolt lepingu alusel üleantu tagastamist. Seega on tarbijal õigus nõuda, et kaupleja tagastaks talle müügihinna 920 eurot ning kauplejal on õigus nõuda, et tarbija tagastaks talle sõiduki (annaks ühtlasi nõusoleku omaniku kande muutmiseks Transpordiameti poolt peetavas registris).

VÕS § 115 lg 1 sätestab, et kui võlgnik rikub kohustust, võib võlausaldaja koos kohustuse täitmisega või selle asemel nõuda võlgnikult kohustuse rikkumisega tekitatud kahju hüvitamist, välja arvatud juhul, kui võlgnik kohustuse rikkumise eest ei vastuta või kui kahju ei kuulu seadusest tulenevalt muul põhjusel hüvitamisele. VÕS § 127 lg 1 sätestab, et kahju hüvitamise eesmärk on kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Komisjon leiab, et kaupleja vastutab varjatud puudusest teatamata jätmise eest. Kui tarbija oleks teadnud varjatud puudusest (katalüsaatori puudumisest), siis poleks ta ostu sooritanud ega kandnud sõiduki registreerimistasu summas 436,50 eurot. Seetõttu on tarbijal õigus nõuda kauplejalt registreerimistasuna tasutud summa 436,50 eurot hüvitamist kahjuhüvitisena.

Eeltoodust tulenevalt rahuldab komisjon tarbija avalduse. Kaupleja on kohustatud tagastama tarbijale sõiduki ostuhinna 920,00 eurot ja hüvitama kahju summas 436,50 eurot. Tarbija on

kohustatud sõiduki kauplajale tagastama ja andma nõusoleku omaniku kande muutmiseks Transpordiameti poolt peetavas registris.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Meelis Pirn

/allkirjastatud digitaalselt/